

12

ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES I FINANÇAMENT AUTONÒMIC¹⁰⁰

RESUM

El total del consum públic a les Illes Balears (els salaris més les compres de béns i serveis) va arribar als 3.105,9 milions d'euros, la qual cosa representa el 12,98% de la renda interior bruta a preus de mercat (RIB p. m.), 4 punts per sota del nivell estatal, i el nivell de consum públic més baix en el conjunt de les comunitats autònomes, després de Madrid. En contrapartida, l'estalvi públic va ser de 6.026,6 milions d'euros, mentre que la inversió pública es va situar en els 620 milions d'euros, de manera que es generà una capacitat de finançament per al conjunt de les administracions públiques (l'estatal, l'autonòmica, la insular i la local) de 5.406,6 milions d'euros, equivalent al 28,7% de la RIB p. m., que és el percentatge més alt respecte del conjunt de les comunitats autònomes.

Els pressuposts generals de l'Administració general de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears l'any 2006 varen ser de 2.713,97 milions d'euros (451.566,6 milions de pessetes), xifra que suposà un increment del 4,9% i representa el 11,13% del PIB regional.

Quant a les administracions insulars, el pressupost agregat dels tres consells insulars l'any 2006 s'incrementà el 12,12%, en superar els 395 milions d'euros. El pressupost agregat dels consells insulars representa l'1,62% del PIB a preus de mercat. El deute públic dels ens insulars es manté per sota dels trenta milions d'euros.

Amb referència al pressupost dels ajuntaments de la Comunitat Autònoma, el volum total de l'exercici del 2006 superà la barreira dels mil milions d'euros (1.056,95 milions d'euros). Així mateix, el pressupost de les administracions locals per a l'any 2006 arribà al 4,33% del PIB balear.

El deute acumulat de les Illes Balears durant l'any 2006 va ser de 1.669 milions d'euros, un 5% superior al de l'any anterior. Aquesta quantitat representa un 2,9% del deute total de les comunitats autònomes espanyoles. Cal dir que aquesta quantitat representa el 6,84% del PIB regional. El nivell d'endeutament per habitant es va incrementar en relació amb l'exercici precedent, ja que l'any 2005 va ser de 1.616,26 euros, mentre que l'any 2006 arribà als 1.667,23 euros, amb una variació del 3,2%. Només estan per sobre València, Galícia, Andalusia, Catalunya, Madrid i Lleó.

La recaptació tributària que ha obtingut la Delegació Especial d'Hisenda arribà l'any 2006 als 2.719 milions d'euros, amb un increment del 13,65% respecte de l'any 2005.

12.1.

ANÀLISI PRESSUPOSTÀRIA

L'exposició d'aquest àmbit es divideix en subapartats: en primer lloc, s'analitzen els pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears; en segon lloc, els pressuposts dels consells insulars; en tercer lloc, els pressuposts dels ajuntaments, i, en quart lloc, es presenta l'anàlisi de la recaptació tributària que va a obtenir la Delegació Especial d'Hisenda a les Illes Balears. Finalment, es fan una sèrie de consideracions sobre els efectes de les propostes estatutàries quant al sistema de finançament de les comunitats autònomes.

De les dades del quadre I-34 es desprèn que el total del consum públic a les Balears —els salaris més les compres de béns i serveis— és del 12,98% de la renda interior bruta a preus de mercat (RIB p. m.) —4 punts per sota del nivell estatal—; és el nivell de consum públic més baix del conjunt de les comunitats autònomes, després de Madrid.

100. El lector trobarà en l'annex estadístic del cd-card els quadres pressupostaris que completen les sèries estadístiques d'acord amb les memòries del CES dels anys anteriors, que van del A-88 al A-104.

Així mateix, l'estalvi públic va ser de 6.026,6 milions d'euros, mentre que la inversió pública es va situar en els 620 milions d'euros. D'aquesta manera es generà una capacitat de finançament del conjunt de les administracions públiques (l'estatal, l'autonòmica, la insular i la local) de 5.406,6 milions d'euros, equivalent al 28,7% de la RIB p. m., que és el percentatge més alt de totes les comunitats autònomes. (Vegeu l'apartat 4.5.3.)

12.2.

LA COMUNITAT AUTÒNOMA

En aquest apartat començam fent una introducció al marc dels pressupostos de la Comunitat Autònoma, definim l'àmbit del pressupost i analitzam a continuació els pressupostos de l'Administració general i els pressupostos dels ens de dret públic i de les societats públiques, i també el deute acumulat.

12.2.1. INTRODUCCIÓ

Els pressupostos de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2006 s'aprovaren d'acord amb la Llei 10/2002, de pressupostos generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2006 (BOIB núm.156, de 28 de desembre de 2002), la qual, juntament amb la Llei 1/1986, de 5 de febrer, de finances, i la normativa de desplegament corresponent, constitueix el marc normatiu al qual s'ha d'ajustar l'activitat econòmica i financera de la comunitat autònoma. Així com s'assenyala en l'ex-

posició de motius, inclou la totalitat de les despeses i dels ingressos del sector públic autonòmic, i també la consignació de l'import dels beneficis fiscals que afecten els tributs.

Entre les novetats principals que inclou aquesta llei, cal destacar l'increment considerable dels crèdits destinats a satisfer les despeses d'Educació, ja que s'ha inclòs en els crèdits inicials d'aquest pressupost l'import adequat per atendre totes les obligacions derivades de l'execució d'aquesta matèria, sense que sigui necessari, per tant, recórrer a les ampliacions de crèdit; conseqüentment, s'han eliminat entre els supòsits de crèdits ampliables els que feien referència a aquesta matèria.

Així mateix, seguint el criteri iniciat en la Llei 9/2003, de 22 de desembre, de pressupostos generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2005, es redueixen encara més els supòsits de crèdit amb caràcter ampliable i, també per a l'any 2006, se suspelen les incorporacions de crèdit a què es refereix l'article 46 de la Llei 1/1986, de 5 de febrer, de finances de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

D'altra banda, se suprimeix, mitjançant la derogació de l'article 14 de la Llei 9/2003, de 22 de desembre, de pressupostos generals de la Comunitat Autònoma per a l'any 2004, el fons de contingència d'execució pressupostària, la creació del qual fou motivada per la necessitat que va tenir el Govern de les Illes Balears nomenat després de les eleccions autonòmiques de l'any 2003 de disposar de prou crèdit per destinar-lo a cobrir necessitats no previstes

en el pressupost i que poguessin presentar-se al llarg de la seva vigència, derivades en bona part d'actuacions procedents del període legislatiu precedent. Amb aquests fons es va aconseguir la finalitat esmentada sense alterar el règim de finançament de les modificacions pressupostàries regulat en la Llei 1/1986, de 5 de febrer, de finances de la Comunitat Autònoma. Una vegada el Govern actual ha conegut amb exactitud les magnituds econòmiques que cal incloure en els pressuposts de la Comunitat Autònoma per atendre totes les obligacions que assumeix, les ha previstes en els corresponents crèdits pressupostaris de despeses, amb la qual cosa ja no s'ha de recórrer al mecanisme del fons de contingència, i per això es deroga.

En matèria de tributs propis i prestacions patrimonials de caràcter públic de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, se'n preveu l'actualització d'acord amb el creixement de l'índex de preus de consum de l'any anterior.

En aquest capítol s'analitzen de manera detallada els pressuposts inicials de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'exercici del 2006, amb l'anàlisi comparativa pertinent respecte de l'any 2005.

Per dur a terme aquesta anàlisi, s'estudien, en primer lloc, l'àmbit del pressupost i, en segon lloc, els pressuposts generals, des del punt de vista tant dels ingressos com de les despeses, i s'aprofundeix a analitzar les actuacions previstes per a l'exercici objecte d'estudi a través dels capítols IV, VI i VII (les transferències corrents, les inversions reals i les transferències de capital) del pressupost de despeses.

Per completar l'anàlisi pressupostària de la nostra comunitat, es fa referència també als pressuposts dels diversos ens de dret públic i de les societats públiques, com també se n'estudien les actuacions previstes per a l'any 2006.

12.2.2. L'ÀMBIT DEL PRESSUPOST

En l'àmbit dels pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2006 s'integren els pressuposts de l'Administració general de la comunitat (en la qual estan incloses les diferents seccions i les entitats autònomes), així com els dels ens que formen l'Administració institucional d'aquesta comunitat autònoma (ens de dret públic, ja siguin empreses públiques no societàries, com algun consorci i les societats públiques), i altres ens públics (empreses vinculades i consorcis o fundacions). (Vegeu el quadre I-95.)

12.2.3. EL PRESSUPOST DE L'ADMINISTRACIÓ GENERAL

En aquest apartat analitzam, en primer lloc, els capítols dels ingressos i, tot seguit, es passa a estudiar l'evolució de les despeses.

12.2.3.1. Els ingressos

El pressupost d'ingressos recull de forma sistematitzada el conjunt de recursos que permetran finançar el pressupost de despeses.

Els ingressos poden obtenir-se per diferents conceptes, inclòs el recurs a l'endeutament, i la classificació s'estructura en el pressupost per al 2006 a nivell orgànic

QUADRE I-95. ÀMBIT DELS PRESSUPOSTS DE LA CA DE LES ILLES BALEARS (2006)

Administració general		Administració institucional		
Entitats autònomes		Ens de dret públic		Societats públiques
Seccions		Empresa pública no societària	Consorti	
Parlament de les Illes Balears ¹				
Sindicatura de Comptes ¹				
Consell Consultiu de les Illes Balears ¹				
Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ¹				
Conselleria de Relacions Institucionals		Radiotelevisió		Ràdio de les Illes Balears Televisió de les Illes Balears
Conselleria de Turisme		IBATUR INESTUR		
Conselleria d'Educació i Cultura	Institut d'Estudis Baleàrics	IBISEC		
Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació			Centre Balears Europa	Parc BIT, S.A. CAIB Patrimoni BITEL
Conselleria de Medi Ambient		ABAQUA IBANAT		
Conselleria d'Interior	EBAP			
Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transports		IBAVI SFM		GEIBSA SITIBSA Infraestructures i Obres Portuàries
Conselleria de Salut i Consum		Servei de Salut de les Illes Balears		
Conselleria de Treball i Formació	SOIB			
Conselleria d'Agricultura i Pesca		FOGAIBA		IBABSA SEMILLA
Conselleria de Comerç, Indústria i Energia		IDI		FICOBALSA
Conselleria de Presidència i Esports	Institut Balear de la Dona			
Conselleria d'Immigració i Cooperació				

1. Els òrgans estatutaris són dependència funcional de l'Administració general.

Font: Govern de les Illes Balears. Conselleria de Relacions Institucionals.

segons el centre productor i segons la seva naturalesa econòmica. La classificació orgànica manté la mateixa estructura i contingut que la que correspon a les despeses. Pel que fa a l'estructura econòmica, l'estructura i el contingut, no han variat respecte de l'exercici anterior.

El pressupost general d'ingressos per a l'any 2006 de l'Administració general (en el qual queden incloses les entitats autònomes) de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears es va estimar en 2.713,97 milions d'euros, en contrast amb els 2.587,78 milions d'euros que s'havien previst inicialment per a l'exercici de l'any anterior.

La Comunitat Autònoma de les Illes Balears i les seves entitats autònomes de caràcter administratiu preveuen liquidar drets al llarg de l'exercici econòmic per un import de 2.225,51 milions d'euros. Es preveu l'increment del nivell de deute global de la Comunitat Autònoma en 320 milions d'euros, ja que l'amortització del préstec és de 42,27 milions d'euros.

En els capítols I i II s'inclouen els rendiments dels tributs cedits totalment o parcialment que conformen el nou sistema de finançament autonòmic amb el fons de suficiència (negatiu) minorant l'import de l'IRPF. D'aquesta manera, en el capítol IV només queden aportacions de l'Estat i d'altres ens públics i/o privats per al finançament conjunt d'activitats d'interès comú.

A partir de la previsió d'ingressos per al 2006 i de la comparació amb les dades homogeneïtzades del 2005, i suposant

assumides dins la previsió inicial les competències de sanitat mitjançant els mecanismes que deriven del nou sistema de finançament, es desprèn un augment del 4,88%. (Vegeu el quadre I-96.)

Fent l'anàlisi per capítols, es pot observar que els capítols corresponents a les operacions corrents són els més importants pel que fa al pes relatiu sobre el total del pressupost, ja que representen en conjunt el 90% dels ingressos prevists.

12.2.3.2. Les despeses

Els crèdits corresponents a l'estat de despeses dels pressuposts de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears del 2006 es presenten en tres nivells d'agregació corresponents a les classificacions econòmica, funcional per programes i orgànica.

El conjunt de les despeses ha augmentat en un 4,88% respecte del 2005. (Vegeu el quadre I-97.)

La classificació econòmica presenta els crèdits agrupats d'acord amb la seva naturalesa econòmica i distingeix entre operacions corrents (capítols I, II, III i IV) i operacions de capital (capítols VI, VII, VIII i IX). A la vegada, els crèdits destinats a operacions corrents es disgreguen en despeses de funcionament (despeses de personal i compra de béns corrents i serveis), en despeses financeres i en transferències corrents. Les operacions de capital distingeixen entre les inversions reals (inversions directes efectuades per l'Administració mateixa), les transferències de capital i les variacions d'actius i de passius financers.

QUADRE I-96. PRESSUPOST D'INGRESSOS DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS: DISTRIBUCIÓ ECONÒMICA. (2005-2006)

Capítols	2005		2006		Variació		Valor relatiu	
	Import (en milers d'euros)				Variació		2005 2006 (%)	
I Imposts directes	279.210,00	328.824,88	49.614,88	17,77	10,79	12,12		
II Imposts indirectes	1.556.200,00	1.722.771,62	166.571,62	10,70	60,14	63,48		
III Taxes i altres ingressos	82.593,98	93.571,77	10.977,79	13,29	3,19	3,45		
IV Transferències corrents	101.963,07	294.829,23	192.866,16	189,15	3,94	10,86		
V Ingressos patrimonials	3.123,87	2.468,34	-655,53	-20,98	0,12	0,09		
Total operacions corrents	2.023.090,92	2.442.465,84	419.374,92	20,73	78,18	90,00		
VI Alienació d' inversions reals	0,06	0,06	0,00	0,00	0,00	0,00		
VII Transferències de capital	202.217,32	77.325,06	-124.892,26	-61,76	7,81	2,85		
Total ingressos no financers	2.225.308,31	2.519.790,96	294.482,66	13,23	85,99	92,85		
VIII Actius financers	205,81	189,51	-16,30	-7,92	0,01	0,01		
IX Passius financers	362.274,85	193.993,99	-168.280,86	-46,45	14,00	7,15		
Total ingressos financers	362.480,66	194.183,50	-168.297,16	-46,43	14,01	7,15		
Total operacions de capital	564.698,05	271.508,62	-293.189,43	-51,92	21,82	10,00		
Total	2.587.788,97	2.713.974,46	126.185,49	4,88	100,00	100,00		

Font: Govern de les Illes Balears, Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació.

QUADRE I-97. EVOLUCIÓ DEL PRESSUPOST DE DESPESES A LA COMUNITAT AUTÒNOMA (2000-2006)

Any	Despesa	Variació	
	import (en milers d'euros)		(%)
2000	887.608,36	79.701,95	9,87
2001	950.491,98	62.883,62	7,08
2002	1.069.802,54	119.310,56	12,55
2003	1.796.610,00	726.807,46	67,94
2004	1.859.185,68	62.575,68	3,48
2005	2.587.788,97	728.603,29	39,19
2006	2.713.974,46	126.185,49	4,88
Taxa anual acumulativa 2000-2005			23,86

Font: Govern de les Illes Balears. Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació.

L'import total del projecte de pressupost de despeses per a l'exercici econòmic del 2006 puja a un total de 2.713,97 milions d'euros, fet que suposa un 4,88% d'increment respecte del 2005. (Vegeu el quadre I-98.)

El conjunt de les operacions corrents experimenta un increment del 8,07%, cosa que suposa 154,77 milions d'euros per sobre de la xifra del 2005, i 3,19 punts percentuals per sota de l'increment global del pressupost. Quant a pes relatiu sobre el total, les operacions corrents passen del 74,08% el 2005 a un 76,34% en el pressupost el 2006, això suposa un descens de 2,26 punts percentuals.

Pel que fa a les operacions de capital amb un descens del 4,26%, suposen una variació negativa de 28,59 milions d'euros per sobre de la xifra del 2005, 9,14 punts percentuals per sota de l'increment global del pressupost. Quant a pes relatiu sobre el total, les operacions de capital passen del

25,92% el 2005 a un 25,66% en el pressupost del 2006, és a dir, un increment de 2,26 punts percentuals.

12.2.3.3. Inversions

Les dotacions previstes en el capítol VI de l'estat de despeses, a més de les classificacions a què hem fet referència en els apartats anteriors, estan agrupades i classificades per criteris de territorialització segons l'àmbit insular en el qual es du a terme la despesa d'acord amb el que estableix la Llei 2/1986, de finances de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, en l'article 39.3.

La territorialització recollida en aquest pressupost es correspon, per raons tant d'homogeneïtat com de l'operativa pressupostària mateixa, amb els codis que s'han utilitzat en anteriors pressuposts. La territorialització de la inversió és un aspecte problemàtic en qualsevol pressupost. El criteri que s'ha seguit per territorialitzar el

**QUADRE I-98. PRESSUPOST DE DESPESES DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS:
DISTRIBUCIÓ ECONÒMICA (2005-2006)**

Capítols	2005		2006		Variació	Valor relatiu	
	import					2005	2006
(en milers d'euros)							
					Variació		(%)
I	Despeses de personal	521.854,33	527.078,93	5.224,60	1,00	20,17	19,42
II	Despeses corrents de béns i serveis	62.392,70	66.990,02	8.189,85	7,37	2,41	2,47
III	Despeses financeres	56.560,55	63.611,93	7.051,38	12,47	2,19	2,34
IV	Transferències corrents	1.276.222,17	1.414.123,40	137.901,23	10,81	49,32	52,11
	Total operacions corrents	1.917.029,74	2.071.804,28	154.774,54	8,07	74,08	76,34
VI	Inversions reals	361.575,13	275.823,61	-85.751,52	-23,72	13,97	10,16
VII	Transferències de capital	266.425,61	324.015,57	57.589,96	21,62	10,30	11,94
	Total despeses no financeres	2.545.030,48	2.671.643,46	126.612,98	4,97	98,35	98,44
VIII	Variació d'actius financers	483,63	261,00	-222,63	-46,03	0,02	0,01
IX	Variació de passius financers	42.274,85	42.069,99	-204,86	-0,48	1,63	1,55
	Total despeses financeres	42.758,48	42.330,99	-427,49	-1,00	1,65	1,56
	Total Operacions de capital	670.759,22	642.170,17	-28.589,05	-4,26	25,92	23,66
	Total	2.587.788,97	2.713.974,45	126.185,48	4,88	100,00	100,00

Font: Govern de les Illes Balears. Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació.

QUADRE I-99. TERRITORIALITZACIÓ DE LA INVERSIÓ (2005-2006)

Codi/denominació	2005	2006	Variació	Valor relatiu		
				2005	2006	
	import (en milers d'euros)				2005 (%)	
00 Indeterminat	71.822,84	53.896,62	-17.926,22	-24,96	19,86	19,54
10 Mallorca	237.925,66	163.818,56	-74.107,10	-31,15	65,80	59,39
20 Menorca	21.778,47	25.420,95	3.642,48	16,73	6,02	9,22
30 Eivissa-Formentera	30.048,16	32.687,48	2.639,32	8,78	8,31	11,85
Total inversió	361.575,13	275.823,61	-85.751,52	-23,72	100,00	100,00

Font: Govern de les Illes Balears. Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació.

capítol VI és el d'aplicar el codi territorial corresponent a l'àmbit insular on es produeix la inversió. S'ha de destacar que una territorialització amb aquest criteri només permet territorialitzar la inversió efectuada en matèria d'infraestructures, i fins i tot així és discutible que es pugui assegurar que la rendibilitat de la inversió repercuteix exclusivament sobre el territori al qual s'ha imputat. D'altra banda, el criteri de territorialització usat, aplicat a altres tipus d'inversions diferents de les de dotació d'infraestructura, pot conduir a lectures errònies de les dades; malgrat que la despesa efectuada es faci en un lloc determinat, això no implica que els efectes es manifestin només en aquest lloc. Aquest fet justifica, en part, l'existència d'un codi 00 «Indeterminat», ja sigui perquè a priori és impossible determinar físicament el lloc on es produirà la inversió, ja sigui perquè, fins i tot sabent-ho, la territorialització conduiria a desvirtuar totalment les dades territorialitzades.

Amb aquestes prevencions i tenint en compte aquestes consideracions, és com s'han de llegir les dades de la territorialització. Es desprèn que, del total d'inver-

sions reals que es facin a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, el 59,39% es fan a l'illa de Mallorca, atès que és l'illa més gran i que té un major nombre d'habitants i, per tant, la que té una major activitat social i econòmica de l'arxipèlag; a les Pitiüses, l'11,85%, i a Menorca, el 9,22%. El 19,54% és inversió no territorialitzada. (Vegeu el quadre I-99.)

12.2.3.4. Els pressuposts dels ens de dret públic i de les societats públiques

Els pressuposts dels ens de dret públic, formats, d'una banda, per un seguit d'empreses públiques no societàries (Radiotelevisió, IBATUR, INESTUR, IBISEC, IBAEN, IBASAN, IBANAT, IBAVI, SFM, GESMA i IDI) i, de l'altra, d'un consorci (Centre Balears Europa), així com els de les societats públiques (empreses públiques de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en forma de societat anònima), s'enquaden en els pressuposts de la conselleria del Govern de les Illes Balears de la qual depenguin. És per això que es considera interessant analitzar els pressuposts d'aquestes institucions.

QUADRE I-100. PRESSUPOST DELS ENS PÚBLICS I SOCIETATS PÚBLIQUES 2006: DISTRIBUCIÓ ECONÒMICA

Ingressos	Entitats de dret públic			Societats públiques			Total
	Euros (en milers)	Valor relatiu (%)	Valor relatiu (%)	Euros (en milers)	Valor relatiu (%)	Euros (en milers)	
Capítols							
III Taxes, preus públics i altres	39.882,41	8,48	—	—	—	39.882,41	6,97
IV Transferències corrents	53.815,51	11,44	14,16	14.372,68	14,16	68.188,19	11,92
V Ingressos patrimonials	2.482,85	0,53	16,17	16.421,81	16,17	18.904,66	3,31
VI Alienació d'inversions	28.730,59	6,11	—	21,02	—	28.751,61	5,03
VII Transferències de capital	159.431,11	33,90	40,59	41.215,43	40,59	200.646,54	35,09
VIII Actius financers	523,20	0,11	0,00	0,32	0,00	523,52	0,09
IX Passius financers	185.471,97	39,43	29,06	29.500,00	29,06	214.971,97	37,59
Total	470.337,64	100,00	100,00	101.531,26	100,00	571.868,90	100,00
Despeses							
Capítols							
I Despeses de personal	34.080,22	7,25	17,63	17.899,85	17,63	51.980,07	9,09
II Despeses corrents	34.347,60	7,30	17,58	17.854,00	17,58	52.201,60	9,13
III Despeses financeres	24.722,70	5,26	4,84	4.910,32	4,84	29.633,02	5,18
IV Transferències corrents	350,00	0,07	0,08	82,60	0,08	432,60	0,08
VI Inversions reals	289.754,56	61,61	55,33	56.175,61	55,33	345.930,17	60,49
VII Transferències de capital	21.145,66	4,50	2,73	2.775,34	2,73	23.921,00	4,18
VIII Actius financers	36.600,00	7,78	0,99	1.001,20	0,99	37.601,20	6,58
IX Passius financers	29.336,90	6,24	0,82	832,35	0,82	30.169,25	5,28
Total	470.337,64	100,00	100,00	101.531,27	100,00	571.868,91	100,00

Font: Govern de les Illes Balears. Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació.

De manera agregada, el projecte de pressupost d'aquestes institucions per a l'exercici del 2006 arriba a un total de 571,87 milions d'euros. (Vegeu el quadre I-100.)

12.2.4. EL DEUTE ACUMULAT

D'acord amb l'avanç del Banc d'Espanya (dades referides al quart trimestre de l'any), el deute acumulat de les Illes Balears durant l'any 2006 va ser de 1.635 milions d'euros, un 2,9% superior que el de l'any anterior. Aquesta quantitat representa un 2,84% del deute total de les comunitats autònomes espanyoles.

El nivell d'endeutament per PIB va disminuir del 7% el 2005 al 6,7% el 2006, (0,8 punts) per sobre del conjunt de CA. Només se situen per sobre València, Catalunya i Galícia. (Vegeu el quadre I-101.)

12.3.

ELS CONSELLS INSULARS

Presentam en aquest apartat l'anàlisi pressupostària i l'anàlisi del compte financer dels consells insulars de Mallorca, de Menorca i d'Eivissa i Formentera.

El pressupost agregat dels tres consells insulars per a l'exercici del 2006 presenta un increment global del 12,12%, seguint la línia de creixement moderat iniciada en l'exercici anterior i consolidant la línia ascendent iniciada al principi de legislatura. El total de recursos pressupostats (en valors absoluts) s'apropa ja als quatre-cents milions d'euros (395,5) en el conjunt de les tres institucions insulars.

En el vessant pressupostari dels ingressos, es varen apreciar dos canvis destacables en relació amb l'exercici precedent. El primer es produeix en el capítol I i II, i concretament en el Consell Insular d'Eivissa i Formentera, com a conseqüència de la imputació a aquests capítols de la participació de tributs gestionats per l'Estat. Simultàniament, aquest increment està acompanyat d'una disminució significativa en el capítol IV de transferències corrents. Tot això obeeix al fet que aquest consell insular ha aplicat un canvi metodològic en la tècnica d'elaboració i d'assignació econòmica dels ingressos, segons el seu origen, als pressuposts (canvi metodològic que els consells insulars de Mallorca i Menorca ja varen aplicar el 2005 d'acord amb el nou criteri d'assignació pressupostària d'ingressos establert per l'Administració central).

El segon canvi significatiu es produeix en el capítol IV d'alienació d'inversions reals, concretament al Consell Insular de Mallorca, en què es preveu un ingrés extraordinari de 34,6 milions d'euros per la venda de terrenys, ingrés extraordinari que en el vessant de la despesa permet un increment en inversions directes (capítol VI) i indirectes (capítol VII) de 21 milions d'euros. La resta de recursos s'han destinat a finançar el creixement de la despesa corrent.

Globalment, en aquesta legislatura el pressupost manté el ritme de creixement, que es produeix tant en valors absoluts com en termes relatius del vessant de la despesa. Es manté en el conjunt de les operacions corrents (+11,23%), mentre que en les operacions de capital es duplica el ritme de

	QUADRE I-101. DEUTE DE LES CA 2001-06 ¹ : VALORS ABSOLUTS I RÀTIO DEUTE/HABITANT												
	2001		2002		2003		2004		2005		2006		
	Deute acumulat (en milions d'euros)	Deute/PIB	Deute acumulat (en milions d'euros)	Deute/PIB	Deute acumulat (en milions d'euros)	Deute/PIB	Deute acumulat (en milions d'euros)	Deute/PIB	Deute acumulat (en milions d'euros)	Deute/PIB	Deute acumulat (en milions d'euros)	Taxa anual acumulativa 2001-2006	
Andalusia	7.113	8,0	7.110	7,4	7.338	7,0	7.417	6,5	7.352	5,9	7.311	5,4	0,55
Aragó	935	4,5	1.084	4,8	1.107	4,6	1.135	4,4	1.153	4,1	1.163	3,9	4,46
Astúries	653	4,4	817	5,2	865	5,2	802	4,5	803	4,1	729	3,5	2,23
Balears (Illes)	371	3,0	466	3,5	605	4,4	936	4,5	1.589	7,0	1.635	6,7	34,53
Canàries (Illes)	919	3,6	850	3,1	1.021	3,5	1.178	3,5	1.430	3,9	1.563	4,0	11,21
Cantàbria	259	3,4	272	3,2	303	3,8	377	3,6	411	3,6	398	3,3	8,97
Castella-la Manxa	595	2,7	784	3,2	807	3,1	1.057	3,8	1.351	4,4	1.543	4,7	20,99
Castella i Lleó	1.260	3,4	1.340	3,4	1.424	3,4	1.451	3,2	1.789	3,7	1.798	3,4	7,37
Catalunya	9.644	8,4	9.568	7,9	9.665	7,4	12.230	7,8	13.792	8,1	14.043	7,7	7,81
Extremadura	710	6,3	782	6,5	782	6,0	783	5,6	783	5,2	784	4,8	2,00
Galícia	3.080	9,0	3.141	8,5	3.156	8,1	3.265	7,7	3.381	7,3	3.404	6,9	2,02
La Rioja	156	3,2	148	3,1	164	3,1	193	3,1	187	2,8	184	2,6	3,36
Madrid	6.916	5,7	6.043	6,6	6.246	6,5	8.976	6,1	10.099	6,3	10.073	5,8	7,81
Múrcia	687	4,1	684	3,8	685	3,5	748	3,5	691	3,0	686	2,8	-0,03
Navarra	646	5,5	643	5,1	643	4,8	646	4,5	646	4,2	647	3,9	0,04
País Basc	1.243	3,8	984	3,0	1.084	3,1	1.303	2,7	1.140	2,0	931	1,6	-5,62
València	6.520	10,0	6.875	10,0	7.668	10,5	9.345	11,5	10.183	11,6	10.759	11,4	10,54
Total	41.707	6,4	41.591	6,4	43.563	6,3	51.842	6,2	56.779	6,3	57.652	5,9	6,69

1. Dades corresponents al quart trimestre de cada any. Per cada CCAA s'inclouen les unitats que s'ocupen de l'Administració general, les universitats del seu àmbit i aquells ens de dret públic i societats públiques dependents de la comunitat autònoma, que es classifiquen com a administracions públiques.

Font: Banc d'Espanya.

creixement (+13,96%) per les causes ja apuntades en el paràgraf anterior. En valors absoluts l'increment es produeix pràcticament a tots els capítols de despesa, i és especialment significatiu en el capítol II de compra de béns i serveis (les anomenades despeses de «funcionament» dels serveis), mentre que només disminueix (i de manera poc significativa en valors absoluts) en el capítol III (-7,21%), que recull els interessos del deute viu.

Pel que fa a ingressos, hi ha un augment significatiu dels ingressos impositius per participació als impostos gestionats per l'Estat en quasi 15 milions d'euros, dels quals la major part correspon a participació d'impostos indirectes.

Ja ha quedat assumida en els actuals nivells de recaptació la «compensació» per la pèrdua de recaptació de l'exoneració del pagament de l'impost d'activitats econòmiques a la major part dels contribuents (i amb això la pèrdua de recaptació en l'antic recàrrec provincial que, com a hereves de l'antiga Diputació, corresponia als consells insulars).

Quant a la resta d'ingressos, es dona una lleu disminució en el capítol IV de transferències corrents pel canvi metodològic en el Consell Insular d'Eivissa i Formentera, ja mencionat. Tot plegat ha permès un increment absolut de 43 milions d'euros, que representen mantenir el ritme de creixement pressupostari global en relació amb l'exercici precedent. (Vegeu el quadre A I-99.)

Contràriament, allò que s'ha observat en exercicis anteriors es frena la tendència de creixement dels ingressos corrents amb

una taxa d'increment del 3,16%, que resulta lleugerament superior al creixement de l'IPC balear pel 2006 (2,8%), per la qual cosa es pot apuntar com un creixement més monetari que no real.

No obstant això, és en els ingressos per operacions de capital en què es produeix un creixement significatiu, tant en termes absoluts (34 milions d'euros) com en creixement percentual (43,11%). Malgrat tot, les xifres poden confondre, ja que aquest increment es produeix amb caràcter extraordinari, concretament en el capítol VI d'alienació d'inversions reals al Consell Insular de Mallorca, per la consignació dels ingressos prevists per la venda dels terrenys de Can Domenge (34,6 milions d'euros), de manera que, si s'exclouen aquests ingressos de l'anàlisi pel seu caràcter extraordinari i sense expectatives de continuïtat en exercicis futurs, resulta que en conjunt els ingressos per operacions de capital tampoc no presenten creixement; encara més, la variació en relació amb l'exercici anterior suposaria una disminució de 0,5 milions d'euros en valors absoluts, disminució a la qual s'hauria d'afegir l'efecte de la depreciació monetària. Pel que fa a l'endeutament, es manté a nivells de l'exercici anterior, amb una lleugera reducció en termes absoluts que el situen al 6,7% dels ingressos totals, cosa que millora el marge de l'endeutament.

Amb referència a la despesa, igual que en els exercicis anteriors, destaca l'augment de les despeses corrents pel funcionament dels serveis, especialment dels capítols II i IV (compra de béns i serveis, 16,8%, i transferències corrents, 17,61%), mentre que en les operacions de capital l'increment és més significatiu en els capítols

d'inversions reals (25,16%) i transferències de capital (22,43%), que en valors absoluts (16 milions d'euros) representen un desplaçament d'una part significativa dels majors recursos obtinguts en operacions de capital (34 milions d'euros) cap al vessant corrent de la despesa.

Des del punt de vista estrictament financer, es mantenen els nivells pressupostats en el capítol IX, amb una lleugera disminució dels recursos a obtenir amb el nou endeutament, mentre que es mantenen les despeses de la previsió per fer front a l'amortització de l'endeutament d'exercicis anteriors. L'endeutament brut s'allunya lleugerament dels 30 milions d'euros, de manera que es consolida la tendència d'una lleugera moderació en termes absoluts en relació amb l'exercici precedent, mentre que l'endeutament net, una vegada deduït el deute amortitzat en l'exercici (14,3 milions d'euros), se situa en 12 milions d'euros (entorn del 3% del total del pressupost).

Quant a la càrrega financera per interessos, gràcies als baixos tipus prevists el 2006 i malgrat el lleuger creixement de l'endeutament net, es redueix lleugerament la previsió de despesa per interessos de l'endeutament anterior (capítol III) en la línia de la conjuntura de tipus baixos d'exercicis anteriors.

Un any més es presenten reserves metodològiques per l'aplicació de diferents criteris en la imputació dels fons percebuts de l'Estat per la participació d'imposts, ja que si en l'exercici anterior passaren a imputar-se directament en els capítols I i II del pressupost d'ingressos en els casos dels consells insulars de Mallorca i

Menorca, i en el d'Eivissa i Formentera es va optar per mantenir la imputació d'aquests ingressos en el capítol IV de transferències corrents, en l'exercici del 2006 el criteri s'ha aplicat també en el Consell Insular d'Eivissa i Formentera, així es recupera la homogeneïtat de les dades a nivell del 2006, encara que manca la homogeneïtat a l'efecte interanual.

En l'aspecte quantitatiu, s'ha de destacar que en els casos dels consells insulars de Menorca i d'Eivissa i Formentera el total del pressupost pràcticament no suposa una variació en relació amb l'exercici precedent (3% i 1,44%, respectivament) mentre que el Consell Insular de Mallorca sí que presenta un increment significatiu (16,92%), però de caràcter extraordinari, per la qual cosa es podria distorsionar l'anàlisi. (Vegeu el quadre A I-100.)

Per la seva part el Consell Insular de Menorca, encara que presenta un lleu creixement pressupostari del 3%, pel que fa als ingressos presenta una disminució significativa dels d'operacions de capital (-25,72%) que es compensa gràcies al creixement dels ingressos per operacions corrents (21,54%), cosa que, per capítols, es tradueix en un desplaçament dels ingressos per transferències de capital (capítol VIII) a les transferències corrents (capítol IV) que s'ha reflectit, quant a la despesa, en un increment de la despesa corrent (especialment en els capítols I i II) i en un descens dels fons destinats a inversions reals (capítol VI).

Quant al Consell Insular d'Eivissa i Formentera, es consolida l'elevat volum pressupostari i s'arriba als exercicis anteriors. A l'apartat d'ingressos es produeix

una disminució en els ingressos corrents de 4,4 milions d'euros (-9,11%) que es compensa amb un creixement similar en valors absoluts de les transferències de capital (31,58%), sense que es produeixi endeutament net, ja que estan equilibrades les consignacions del capítol IX tant en despeses com en ingressos. Pel que fa a la despesa, augmenten els capítols I i especialment el IV (transferències corrents), que es finança, davant l'absència d'ingressos majors, amb una disminució en les inversions reals consignades en el capítol VI, de manera que es confirma el que ja s'havia apuntat en exercicis anteriors en relació amb un alentiment i una maduració de l'esforç inversor d'aquests anys.

12.4.

ELS AJUNTAMENTS

Com en l'exercici precedent, per l'exercici 2006 el conjunt dels ajuntaments de Balears, i en concret de Mallorca, no presenta un pressupost equilibrat degut a les desigualtats pressupostàries, en el cas d'Artà, Esporles, Lluçmajor i Vilafranca, que en el seu conjunt aporten un superàvit inicial de 16,1 milions d'euros (el 0,15% del total de pressupost).

La suma total dels ingressos de l'exercici del 2006 es consolida per sobre de la barrera dels mil milions d'euros (1.058), que representa un alentiment en el grau de creixement dels pressuposts municipals, ja que l'increment de l'1,71% en relació amb l'exercici precedent ni tan sols permet cobrir la depreciació monetària

perquè la variació de l'IPC del mes de desembre del 2006 es va situar a les Balears en el 2,8%.

El pressupost agregat dels municipis presenta en conjunt un dèficit inicial no financer de 18,9 milions d'euros (6,9 milions d'euros el 2005), que confirma el canvi de tendència en relació amb els dos anys anteriors (2004 i 2003). Es torna a la situació de dèficit del 2002 i del 2001, mentre que el dèficit sense càrrega financera per interessos és de 4,9 milions d'euros. (Vegeu el quadre A I-101.)

Quant als ajuntaments més importants (aquells amb pressupost superior als 12 milions d'euros), s'observa clarament com els municipis de Palma i Calvià són els que disposen d'un major pressupost en valors absoluts i, tot i així, disminueixen lleugerament la importància relativa per no arribar entre els dos ni a la quota del 50% del pressupost dels ajuntaments de Mallorca ni a la del 40% del conjunt de les Balears. (Vegeu el quadre A I-102.)

L'Ajuntament de Palma, amb un pressupost de 327,5 milions d'euros, presenta un increment del 3,41%, i en el cas de Calvià es produeix una disminució del 21,44% (després de l'espectacular variació 2005/04, que va suposar un creixement interanual del 30,53%). Es torna a la línia de contenció dels exercicis anteriors, i això es deu a la desaparició dels ingressos extraordinaris (12,17 milions d'euros) per la venda d'habitatges de protecció oficial de promoció pública municipal, consignats en el capítol VI com a alienació d'inversions reals, i a la disminució del ritme d'endeutament, que passa de 10 milions d'euros el 2005 a 4,3 milions d'euros el 2006. (Vegeu el quadre A I-103.)

Pel que fa a la despesa per habitant, un any més destaquen els 1.801,27 euros del pressupost municipal per habitant de Calvià, un 70% per sobre de la mitjana (encara que significativament per sota dels 2.387,08 euros de l'any anterior) i, en conjunt, s'observen clarament diferències significatives a aquesta ràtio entre els municipis d'interior (Palma inclòs) i els costaners de vocació netament turística, on és major la diferència de població de fet i la de dret i la incidència d'aquesta diferència poblacional si la comparem tant amb el patrimoni subjecte a tributació com amb les necessitats de serveis per cobrir que es reflecteix en els pressupost. (Vegeu el quadre A I-104.)

12.5.

L'ADMINISTRACIÓ DE L'ESTAT

La recaptació tributària obtinguda per la Delegació Especial d'Hisenda a les Illes Balears el 2006 va superar per primera vegada la barrera dels dos mil cinc-cents milions d'euros (2.719 milions d'euros), fet que representa un 11,15% del PIB balear a preus de mercat (preus corrents) del 2006, amb un creixement del 13,65% per sobre del que es va recaptar en l'exercici del 2005, creixement que se situa lleugerament per sota de la mitjana nacional (14,96%). Aquest increment, que ja és significatiu en la recaptació dels impostos indirectes, també ho és en l'impost sobre la renda de les persones físiques (16,20%) i, especialment, en l'impost de societats, amb un creixement

interanual del 30,7%, molt per sobre del grau d'increment d'aquest impost a escala nacional.

Aquest increment de recaptació per tributació directa es compensa, pel que fa a imposició indirecta, en la recaptació per IVA, en què disminueix lleugerament la recaptació (-0,88%) a les Balears mentre que en el conjunt nacional la recaptació per IVA es va incrementar en un 17,43%.

En valors absoluts, l'augment de la recaptació en relació amb l'exercici anterior (quasi 326 milions d'euros) se sustenta especialment en l'IRPF, amb 179 milions d'euros d'ingressos majors, conjuntament amb l'impost sobre societats, amb 150 milions d'euros de major recaptació respecte de l'exercici anterior, mentre que la recaptació per IVA disminueix en 5 milions d'euros. (Vegeu el quadre I-102.)

En termes relatius, es produeix un augment de la recaptació per la càrrega per impostos indirectes (20,25%), significativament superior a l'increment a escala nacional (14,75%), que es compensa en el conjunt de la imposició indirecta, en què el saldo és negatiu a les Balears (-1,47%) en un sentit clarament oposat a la mitjana nacional.

Atès que no hi ha canvis normatius que justifiquin aquesta variació qualitativa de la recaptació, s'ha d'interpretar com a resultat d'un major control sobre els beneficis empresarials, mentre que l'estancament de la recaptació per l'IVA, en aquest context, representaria un índex de cert alentiment del consum.

QUADRE I-102. INGRESSOS DE LA DELAGACIÓ ESPECIAL D'HISENDA DE LES ILLES BALEARS

	en milers d'euros		Diferència	var. 06/05
	2005	2006	absoluta 06/05	(%)
Imp. sobre la renda de les persones físiques	1.128.165	1.310.931	182.766	16,20%
Imp. sobre societats	482.664	630.929	148.265	30,72%
Resta del capítol I	64.306	72.560	8.254	12,84%
Capítol I: Imposts directes	1.675.135	2.014.420	339.285	20,25%
Imp. sobre el valor afegit	609.856	604.463	-5.393	-0,88%
Imp. especials	16.428	15.710	-718	-4,37%
Renda de duanes	2.578	1.270	-1.308	-50,74%
Resta del capítol II	70.559	67.665	-2.894	-4,10%
Capítol II: Imposts indirectes	699.421	689.108	-10.313	-1,47%
Taxa sobre el joc	-518	0	518	100,00%
Altres ingressos	18.566	15.618	-2.948	-15,88%
Capítol III: Taxes i altres ingressos	18.048	15.618	-2.430	-13,46%
Total d'ingressos tributaris	2.392.604	2.719.146	326.542	13,65%

Font: Delegació Especial d'Hisenda de les Illes Balears, Agència Estatal de l'Administració Tributària (Servei d'Auditoria Interna).

És significatiu que la recaptació global per l'IVA a les Balears torni a situar-se per sota de la meitat de la de l'IRPF i que la dels impostos indirectes se situï a una tercera part de la recaptació per tributació directa.

Quant al conjunt de la càrrega tributària estatal a les Balears, el seu creixement en un 13,65 %, se sustenta només en la pressió fiscal directa (20,25%), mentre que la indirecta cau un -1,47%; així, és en aquesta darrera en què es produeix un diferen-

cial més pronunciat també pel diferent signe de la variació interanual (-1,47 % a les Balears enfront del 15,31 % d'augment de recaptació a escala nacional).

Quant a la recaptació per taxes, recàrrecs, sancions, etc. (capítol III), són ingressos pràcticament residuals, i mantenen un balanç recaptador no significatiu ni en valors absoluts ni relatius, i és merament anecdòtica la recaptació negativa en el cas de la taxa de joc (a causa de la cessió a la CAIB).

12.6.

L'ANÀLISI DEL FINANÇAMENT DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA, DELS CONSELLS INSULARS I DELS AJUNTAMENTS

Dedicam aquest apartat a l'anàlisi del finançament de la Comunitat Autònoma, dels consells insulars i dels ajuntaments des del punt de vista de les liquidacions pressupostàries a partir de les dades de la Sindicatura de Comptes.

12.6.1. EL FINANÇAMENT DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

En l'actualitat, per fer una anàlisi dels fets reals del finançament de la Comunitat Autònoma, es disposa de tres grans fonts d'informació: els pressuposts inicials (mesurats tant per la previsió inicial com per la previsió definitiva), les liquidacions oficials de la Intervenció General (que es reflecteixen en el compte general) i els informes de la Sindicatura de Comptes. Tenint en compte que el pressupost s'ha considerat en altres paràgrafs i que l'anàlisi més adequada del finançament és la que es deriva de les liquidacions dels pressuposts, en aquest paràgraf s'empraran les dades de la Sindicatura, dades que per la seva naturalesa tendeixen a coincidir amb les del compte general. A més, cal tenir en compte l'element afegit que l'informe de la Sindicatura és un vertader

informe de «tancament», i a partir de les seves dades es pot tenir una aproximació molt completa de la qüestió del finançament de la Comunitat Autònoma.¹⁰¹

Addicionalment, també s'ha de fer esment del que cal entendre per finançament de la Comunitat Autònoma. Normalment, es tendeix a pensar que el finançament és el resultat aplicat a cada comunitat autònoma dels acords sobre finançament autonòmic assolits en el si del Consell de Política Fiscal i Financera, traslladats a les lleis generals de finançament i a les mateixes lleis de pressuposts generals de l'Estat. Bàsicament, això és correcte, ja que el bessó del sistema de finançament es troba en aquest punt (imposts directes i indirectes transferits des de l'Estat a les comunitats autònomes i transferències incondicionades de l'Estat, tot dins un model sistèmic basat en variables socioeconòmiques). No obstant això, també hem de tenir en compte altres partides generadores d'ingressos, com ara les transferències condicionades de l'Estat, els impostos i les taxes pròpies de la Comunitat Autònoma, els ingressos patrimonials o el recurs a l'endeutament. Es tracta de partides de finançament que en un moment o l'altre, i per causes diverses, poden tenir, i de fet tenen, certa importància.

Per altra banda, cal advertir que emprar les liquidacions pressupostàries, i més encara els informes de la Sindicatura de Comptes, fa que quant a les dades l'anà-

101. En relació amb aquesta MEMÒRIA, vegeu: Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació, *Compte general corresponent respectivament als anys 2003, 2004 i 2005*, i Sindicatura de Comptes, *Informe del compte general de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, corresponent als anys indicats*. Els informes de la Sindicatura de Comptes es poden consultar al seu web: www.sindicaturaib.org.

lisi tingui un decalatge temporal, normalment d'un exercici en relació amb l'any de la Memòria del Consell Econòmic i Social (CES). Això és fruit del moment natural posterior en què tenen lloc aquests processos d'acord amb la normativa aplicable i amb l'operativa habitual. En conseqüència, en aquesta edició del 2006 emprarem les dades de liquidacions i els informes de la Sindicatura de Comptes per a l'Administració de la CAIB corresponents als anys 2003, 2004 i 2005. L'informe del 2006 encara no està acabat. Òbviament, això no afecta en absolut el fons de l'anàlisi, que en aquesta secció té la finalitat d'identificar les característiques més permanents del finançament.

L'estructura real d'ingressos de la Comunitat Autònoma es troba reflectida en el quadre I-103, que segueix la sistemàtica terminològica i de classificació de la Sindicatura de Comptes.¹⁰²

Com es pot observar, la principal font de finançament de la Comunitat Autònoma es troba en els recursos tributaris, tant si es tracta de tributs cedits per l'Estat com de tributs propis. Partint de l'any 2003, primer any d'aplicació pressupostària plena del nou sistema de finançament, es pot veure com en el trienni 2003-2005 els recursos tributaris han representat, respectivament, el 91,24%, el 93,53% i el 82,37% del total. És a dir, aquesta mena de recursos té una presència aclaparadora en el conjunt de les fonts d'ingressos. Es ratifica d'aquesta manera una característi-

ca estructural que s'ha produït a la Comunitat Autònoma quasi des del començament del procés autonòmic: que al contrari de la majoria de comunitats autònomes, a les Illes Balears els impostos han tendit a ser, de manera sistemàtica i creixent, la font bàsica de finançament. Aquesta tendència es consolidà encara més arran dels acords del Consell de Política Fiscal i Financera de l'any 2001.

La disgregació per figures tributàries i altres tipus d'ingressos també mostra resultats interessants: els tributs transferits per l'Estat a la Comunitat Autònoma que per raons diverses han continuat sota la gestió de l'Administració tributària estatal representen la part més important, en concret, un 55,7% del total dels ingressos. Des d'aquest vessant, els impostos indirectes representen una porció creixent, atès que han passat del 35% al 40% del total. I dins aquesta xifra és essencial l'aportació de l'impost sobre el valor afegit (un 28,39% del total d'ingressos l'any 2005). En aquest sentit es fa palès que l'estructura d'ingressos de la Comunitat Autònoma balear està molt vinculada a l'evolució econòmica i també a les pautes de consum.

Pel que fa a la participació en l'impost sobre la renda de les persones físiques, aquesta se situa al voltant del 15% del total.

Aquesta decantació tan rellevant del finançament de la Comunitat Autònoma en un cistell d'imposts de gestió estatal, però de rendiment autonòmic mitjançant les participacions en la recaptació (rendi-

102. Per fer les xifres comparables, dins l'any 2004 no s'ha considerat una contreta excepcional de 582,6 milions d'euros de reclamació a l'Administració general de l'Estat, que té com a cobertura la disposició addicional quarta de la Llei 7/2004, de 23 de desembre, però la inclusió de la qual distorsionaria l'anàlisi.

QUADRE I-103. ESTRUCTURA DEL FINANÇAMENT DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Xifres en milers d'euros	Any 2005		Any 2004		Any 2003			
	Recursos	Pes relatiu	Xifres en milers d'euros	Recursos	Pes relatiu	Xifres en milers d'euros	Recursos	Pes relatiu
I. RECURSOS PERCEBUTS	2.506.236	85,95%	I. RECURSOS PERCEBUTS	2.113.756	72,49%	I. RECURSOS PERCEBUTS	2.005.618	68,79%
A. INCONDICIONATS	2.356.784	80,83%	A. INCONDICIONATS	1.985.449	68,09%	A. INCONDICIONATS	1.829.229	62,74%
1. Transferits per l'Estat	1.623.699	55,69%	1. Transferits per l'Estat	1.461.106	50,11%	1. Transferits per l'Estat	1.378.000	47,26%
Tarifa autònoma de l'IRPF	447.949	15,36%	Tarifa autònoma de l'IRPF	421.412	14,45%	Tarifa autònoma de l'IRPF	330.241	11,33%
Participació rendiment IVA	827.696	28,39%	Participació rendiment IVA	715.032	24,52%	Participació rendiment IVA	748.837	25,68%
Rendiment impost alcohol i begudes	12.668	0,43%	Rendiment impost alcohol i begudes	12.863	0,44%	Rendiment impost alcohol i begudes	14.290	0,49%
Rendiment impost productes intermedis	279	0,01%	Rendiment impost productes intermedis	252	0,01%	Rendiment impost productes intermedis	262	0,01%
Rendiment impost cervesa	3.454	0,12%	Rendiment impost cervesa	3.190	0,11%	Rendiment impost cervesa	3.441	0,12%
Rendiment impost labors del tabac	128.869	4,42%	Rendiment impost labors del tabac	118.553	4,07%	Rendiment impost labors del tabac	104.307	3,58%
Rendiment impost hidrocarburs	139.291	4,78%	Rendiment impost hidrocarburs	133.303	4,57%	Rendiment impost hidrocarburs	126.807	4,35%
Rendiment impost electricitat	19.666	0,67%	Rendiment impost electricitat	18.587	0,64%	Rendiment impost electricitat	15.900	0,55%
Impost mitjans de transport	43.827	1,50%	Impost mitjans de transport	37.914	1,30%	Impost mitjans de transport	33.915	1,16%
2. Gestions per la Comunitat	733.085	25,14%	2. Gestions per la Comunitat	524.343	17,98%	2. Gestions per la Comunitat	451.229	15,48%
Tributs cedits	692.449	23,75%	Tributs cedits	493.390	16,92%	Tributs cedits	417.149	14,31%
Taxes afectes	40.636	1,39%	Taxes afectes	30.953	1,06%	Taxes afectes	34.080	1,17%

Continua

QUADRE I-103. ESTRUCTURA DEL FINANÇAMENT DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Xifres en milers d'euros	Any 2005			Any 2004			Any 2003		
	Recursos	Pes relatiu	Xifres en milers d'euros	Recursos	Pes relatiu	Xifres en milers d'euros	Recursos	Pes relatiu	Xifres en milers d'euros
B. CONDICIONATS	149.452	5,13%	B. CONDICIONATS	128.307	4,40%	B. CONDICIONATS	176.389	6,05%	
Seguretat Social	5.790	0,20%	Seguretat Social	0	0,00%	Seguretat Social	0	0,00%	
Unió Europea	52.914	1,81%	Unió Europea	49.368	1,69%	Unió Europea	45.277	1,55%	
Subvencions i convenis	90.748	3,11%	Subvencions i convenis	78.939	2,71%	Subvencions i convenis	131.112	4,50%	
II. RECURSOS PROPIS	409.524	14,05%	II. RECURSOS PROPIS	57.546	1,97%	II. RECURSOS PROPIS	107.166	3,68%	
Endeutament	362.275	12,42%	Endeutament	10.243	0,35%	Endeutament	6.191	0,21%	
Recursos tributaris	45.004	1,54%	Recursos tributaris	45.424	1,56%	Recursos tributaris	98.466	3,38%	
Ingressos patrimonials	1.281	0,04%	Ingressos patrimonials	1.668	0,06%	Ingressos patrimonials	2.341	0,08%	
Altres	964	0,03%	Altres	211	0,01%	Altres	168	0,01%	
TOTAL	2.915.760	100,00%	TOTAL	2.171.302	74,47%	TOTAL	2.112.784	72,46%	
Promemòria			Promemòria			Promemòria			
Imposos indirectes gestió estatal	1.175.750	40,32%	Imposos indirectes gestió estatal	1.039.694	35,66%	Imposos indirectes gestió estatal	1.047.759	35,93%	
Recursos tributaris	2.401.788	82,37%	Recursos tributaris	2.030.873	93,53%	Recursos tributaris	1.927.695	91,24%	
Transferències	149.452	5,13%	Transferències	128.307	5,91%	Transferències	176.389	8,35%	
Endeutament	362.275	12,42%	Endeutament	10.243	0,47%	Endeutament	6.191	0,29%	
Resta	2.245	0,08%	Resta	1.879	0,09%	Resta	2.509	0,12%	
Total	2.915.760	100,00%	Total	2.171.302	100,00%	Total	2.112.784	100,00%	

Nota: Per a l'any 2004 no s'ha inclòs la contreta de 582,6 milions d'euros.

Font: elaboració pròpia sobre estructura de presentació i terminologia de la Sindicatura de Comptes.

ment variable segons l'impost de què es tracti), planteja la qüestió que des del punt de vista recaptador es pot parlar d'una aplicació efectiva de l'autonomia, en el sentit de dependre de fonts d'ingressos generades en el mateix territori i d'aplicació directa als ciutadans. Aquest és un aspecte considerat molt positiu. Però, al mateix temps, el fet que la gestió de les fonts més importants quantitativament estigui en mans estatals minva en cert sentit la capacitat autonòmica, sobretot des de l'òptica dels incentius de la gestió. Ara bé, aquesta és una qüestió de solució material difícil o impossible, almenys tal com està estructurada la imposició a Espanya.

Precisament, cal assenyalar que els tributs sobre els quals aquesta comunitat té capacitat de gestió —s'ha d'esmentar com a exemple amb especial èmfasi l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats— representen la quantia rellevant del 25,14%, la tendència dels quals ha estat creixent si es comprova que el 2003 varen representar el 15,48%. Cal recordar que en el cas d'aquests impostos es tracta de tributs d'origen estatal, però, pel que fa a aquests, precisament el Govern de la Comunitat Autònoma en desenvolupa la gestió (amb l'incentiu a l'eficiència que això suposa) i, a més, pel que fa a determinats elements de configuració (tipus, exempcions...), disposa de capacitat normativa amb certa amplitud.

Amb referència als impostos propis, és a dir, els aprovats pel Parlament balear (un exemple és el cànon de sanejament d'aigües), la seva presència relativa és molt menys important, la qual cosa és un exemple de l'asseveració doctrinal que en matèria tributària assenyala que és pràcticament

impossible trobar nous fets imposables, a part que el discurs més estès no és gaire favorable a increments de la imposició.

Pel que fa als ingressos per transferències, es pot apreciar com el seu pes relatiu dins el pressupost se situa al voltant del 5% els anys 2004 i 2005 (el 2003 fou el 8,35%). Per tant, es diria que *a priori* no és un component tan decisiu dins el conjunt del pressupost. Aquesta afirmació és enganyosa, atès que, per exemple el 2005, en termes quantitativament representà 149,4 milions d'euros, que permeteren atendre determinats aspectes de despesa no menys importants.

Arribats en aquest punt, és oportú fer esment de l'execució pressupostària. Com es pot observar en el quadre I-104, dins l'any 2005 es presenta una situació dual: així, l'execució del pressupost d'ingressos pel vessant dels impostos ha estat francament bona, i ha superat amb escreix les previsions inicials de generació d'ingressos. En canvi, el conjunt de l'execució s'ha situat per sota de les previsions inicials del total del pressupost d'ingressos (el grau d'execució fou d'un 94,78%). Com resulta palès de la comparació entre la previsió definitiva i els drets reconeguts, la major discrepància se situa en el component de les transferències de capital, el grau d'execució de les quals s'ha tancat en el 27%.

El que s'ha esdevingut ha estat el següent: en el pressupost definitiu del 2005 s'inclougueren 150.175 milers d'euros per transferències de l'Estat en concepte de finançament d'obres de carreteres previstes en els convenis de col·laboració subscrits entre el Ministeri de Foment i la Comunitat Autònoma l'any 2004, abans de l'acabament de la legislatura nacional

QUADRE I-104. EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST D'INGRESSOS (MILERS D'EUROS). ANY 2005			
	Previsió definitiva	Drets reconeguts	Grau d'execució
1. Imposts directes	481.456	558.588	116,02%
2. Imposts indirectes	1.556.200	1.745.393	112,16%
3. Taxes, preus públics i altres	87.261	97.807	112,09%
4. Transferències corrents	120.364	86.688	72,02%
5. Ingressos patrimonials	3.124	1.281	41,01%
Operacions corrents	2.248.405	2.489.757	110,73%
6. Alienació d'inversions	616	949	154,06%
7. Transferències de capital	230.663	62.764	27,21%
Operacions de capital	231.279	63.713	27,55%
8. Actius financers	234.394	15	0,01%
9. Passius financers	362.275	362.275	100,00%
Operacions financeres	596.669	362.290	60,72%
Total pressupost d'ingressos	3.076.353	2.915.760	94,78%

Font: Sindicatura de Comptes.

2000-2004. No obstant això, aquella quantitat finalment no va ser concreta per la Comunitat Autònoma: cal tenir present que els convenis varen ser donats per resolts pel Ministeri de Foment i per la seva banda la Comunitat Autònoma va presentar un recurs contenciós administratiu davant l'Audiència Nacional.

En conseqüència, el futur sobre aquesta font de finançament és incert. I aquest precedent aconsella fer una aproximació a les transferències de capital amb una major seqüència temporal, per extreure'n conclusions més fidedignes. En aquest sentit, és oportú esmentar que el pressupost per al 2007 ha inclòs novament

unes dotacions vinculades a les aportacions de l'Administració general de l'Estat al conveni de carreteres. Cal desitjar que aquesta vegada el procés sigui menys controvertit.

Finalment, s'ha de fer menció del recurs a l'endeutament, que el 2005 va assolir la xifra relativa del 12,42% del total de recursos, amb un augment quantitatiu rellevant. Aquest fet ha implicat un augment de l'endeutament viu de la Comunitat Autònoma, tal com mostra el quadre I-105. Les raons darreres d'aquest fet es poden situar en una millora de les tècniques de pressupost, com també en les necessitats de finançament d'infraestructures.

QUADRE I-105. DEUTE VIU DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA (MILERS D'EUROS). 1999-2005								
Any	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Taxa a.a. 2000-2005 ¹
Import	258.942	345.392	346.237	443.463	587.703	587.703	907.703	23,3

1. Taxa anual acumulativa 2000-2005.

Font: Sindicatura de Comptes.

Per entendre millor el fonament tècnic de l'endeutament, cal precisar que, d'acord amb la liquidació del 2005, es va generar un estalvi corrent positiu per un import de 165,7 milions d'euros, fins i tot superior al previst dins el projecte de pressuposts presentat al Parlament balear (106,0 milions d'euros). Tanmateix, aquest estalvi, afegit als ingressos de capital, ha estat insuficient per finançar la despesa de capital. D'aquest fet n'ha resultat el recurs a l'endeutament assenyalat, que ja s'havia previst en el projecte de pressuposts d'aquell any. D'altra banda, des del vessant de l'estabilitat presupostària, el dèficit del 2005 en termes de necessitat de finançament ha estat comprès dins el marge establert a aquest efecte pel pla de sanejament acceptat pel Consell de Política Fiscal i Financera per a la Comunitat Autònoma.

Aquesta situació de necessitat de finançament de l'Administració de la Comunitat Autònoma contrasta amb la situació general presentada en la MEMÒRIA del CES de l'any 2005, en què es podia constatar que l'economia balear registrà una capacitat de finançament cap a l'exterior que suposà un notable transvasament de recursos financers fora del territori balear, amb la particularitat que aquesta capacitat de finançament es devia exclusivament al sector públic.

En aquest context, el fet d'haver de recórrer a transferències condicionades, és a dir, a intentar aconseguir convenis de col·laboració amb l'Administració de l'Estat, com també haver de recórrer a l'endeutament, es pot considerar un exemple indirecte de les insuficiències que, per la seva construcció intrínseca o bé per l'evolució del temps, posa en relleu la configuració de l'actual sistema de finançament.

Justament una nova aproximació a aquesta situació es pot trobar consultant la darrera liquidació tècnica del sistema general de finançament autonòmic, que es duu a terme simultàniament per a les quinze comunitats no forals i s'ha fet pública durant l'any 2006. Es tracta de la liquidació de l'exercici del 2004. Sense entrar en detalls més tècnics, una vegada més es pot apreciar com el finançament resultant del sistema de finançament autonòmic situa la posició de les Illes Balears, en el darrers lloc, en els tres anys de referència. (Vegeu el quadre I-106.)

També és il·lustratiu assenyalar que per a aquest any 2004 una vegada més es va haver d'activar efectivament la garantia del finançament de la sanitat, atès que el creixement tècnic del conjunt del finançament sanitari entre 1999 i 2004 (33,94%) va ser inferior al llindar de la garantia establert en l'evolució del PIB nominal del conjunt espanyol (41,43%). Aquesta diferència es va traduir en un import de la garantia igual a 38,7 milions d'euros, quantitat molt rellevant.

La conclusió que es deriva de tot aquest recull de dades és la següent: un estat del finançament *a priori* correcte —dependre bàsicament dels impostos i no de les transferències— es demostra insuficient per atendre les necessitats de despeses, entre aquestes la de la sanitat. De manera general, la insuficiència ha obligat a intentar suplementar el finançament per la via dels convenis d'inversió amb l'Estat, és a dir, per la via de les transferències condicionades.

En aquest context, les discrepàncies de concepte i d'interpretació entre el Govern de l'Estat i el Govern de la Comunitat Autònoma, que s'han produït sobre

**QUADRE I-106. SISTEMA DE FINANÇAMENT AUTONÒMIC
SEGONS LES DARRERES LIQUIDACIONS. 2002-2004**

CA	Finançament total per habitant (euros)			Índex de finançament (posició relativa %)		
	2002	2003	2004	2002	2003	2004
La Rioja	1.991,14	2.239,98	2.342,98	115	123	122
Cantàbria	2.055,19	2.178,88	2.294,94	119	120	119
Extremadura	2.036,40	2.174,79	2.295,90	118	119	119
Castella i Lleó	1.944,69	2.083,89	2.202,77	112	114	115
Galícia	1.902,94	2.023,60	2.144,62	110	111	112
Aragó	1.902,94	2.041,73	2.137,43	110	112	111
Astúries	1.868,82	1.990,16	2.103,42	108	109	109
Castella-la Manxa	1.830,46	1.933,17	2.032,10	106	106	106
Andalusia	1.730,07	1.827,14	1.932,56	100	100	101
Catalunya	1.731,53	1.801,80	1.895,36	100	99	99
Illes Canàries	1.733,13	1.800,79	1.873,80	100	99	97
Madrid	1.569,66	1.636,00	1.745,77	91	90	91
Múrcia	1.546,09	1.615,95	1.702,29	89	89	89
València	1.567,11	1.636,05	1.719,75	90	90	89
Illes Balears	1.468,62	1.529,43	1.610,40	85	84	84
TOTAL	1.732,13	1.821,60	1.921,90	100	100	100

Font: Elaboració pròpia sobre les dades de les liquidacions fetes pel Ministeri d'Economia i Hisenda.

determinats convenis d'inversió ja signats, s'han afegit a aquesta situació de manera inoportuna. Així, a més de les controvèrsies particulars, el problema són les perspectives generals de futur incertes que, des de la consideració de les fonts de finançament de la Comunitat i concretament des del que es pot esperar de la figura dels convenis, aquest conflicte posa en relleu.¹⁰³

12.6.2. EL FINANÇAMENT DELS CONSELLS INSULARS

Els consells insulars han esdevingut unes administracions cada vegada més rellevants dins el context de la Comunitat Autònoma, ja que han assumit competències transferides per aquesta. En termes pressupostaris, el canvi experimentat per aquestes administracions ha estat espectacular. Així, el 1997 el pressupost d'in-

103. En un altre sentit més positiu, s'ha de fer esment de les noves previsions del nou Estatut d'autonomia pel que fa al nou instrument financer per a la insularitat, com també en la perspectiva general de reforma del finançament autonòmic que està plantejada. També, més a curt termini, s'haurà de comprovar l'efecte real de les mesures aprovades per al finançament sanitari en la Conferència de Presidents de 28 d'octubre de 2004.

QUADRE I-107. FINANÇAMENT DELS CONSELLS INSULARS (MILERS D'EUROS). ANY 2003

	Mallorca	(%)	Menorca	(%)	Pitiüses	(%)	Consells	(%)
RECURSOS PERCEBUTS	144.805	83,23	37.944	83,08	44.592	83,9	227.341	83,3
Procedents de l'Estat	71.119	40,88	11.549	25,29	14.894	28,0	97.562	35,8
Procedents de la CA	66.106	38,00	24.361	53,34	24.431	45,9	114.898	42,1
Procedents d'ajuntaments	2.891	1,66	1.630	3,57	100	0,2	4.621	1,7
Procedents del sector privat	3.906	2,25	337	0,74	5.167	9,7	9.410	3,4
Procedents de la UE	783	0,45	67	0,15	0	0,0	850	0,3
RECURSOS PROPIS	15.187	8,73	2.087	4,57	3.476	6,5	20.750	7,6
Triutaris	6.838	3,93	1.174	2,57	2.592	4,9	10.604	3,9
Prestació de serveis	2.981	1,71	179	0,39	59	0,1	3.219	1,2
Patrimoniales	1.948	1,12	307	0,67	409	0,8	2.664	1,0
Altres	3.420	1,97	427	0,93	416	0,8	4.263	1,6
ENDEUTAMENT	13.992	8,04	5.641	12,35	5.102	9,6	24.735	9,1
TOTAL	173.984	100,00	45.672	100,00	53.170	100,0	272.826	100,0

Font: Sindicatura de Comptes i elaboració pròpia.

grossos conjunt dels tres consells fou de 110,89 milions d'euros i el 2006 ha estat previst en 397,91 milions d'euros (sempre en termes de pressupost preventiu).¹⁰⁴

D'altra banda, seguint la mateixa sistemàtica emprada en relació amb la Comunitat Autònoma, la darrera liquidació analitzada i feta pública per la Sindicatura de Comptes ha estat la corresponent a l'exercici del 2003. En aquest sentit, les dades bàsiques del pressupost liquidat es troben en el quadre I-107.

Com es pot advertir, la situació dels consells és estructuralment molt semblant, si bé amb algunes petites diferències. En els tres casos destaca el pes dels recursos procedents de transferències d'altres administracions i agents (al voltant del 83% del total). En aquest vessant és decisiva l'aportació de la Comunitat Autònoma, com

també, en segon lloc, la de l'Estat. Entre ambdues asseguren les tres quartes parts de les fonts d'ingressos.

Els consells, que d'acord amb la Llei de bases de règim local són òrgans assimilats a les diputacions provincials, participen en els mecanismes de finançament de l'Administració local. Addicionalment, en la seva condició d'òrgans que s'han inserit progressivament en l'estructura de la Comunitat Autònoma, disposen d'un sistema general de finançament aprovat pel Parlament balear. Això explica l'alt pes que tenen les transferències en el seu finançament conjunt.

En canvi, les partides de recursos propis tenen un abast molt inferior: 8,73% a Mallorca, 4,57% a Menorca i 6,5% a Eivissa i Formentera. A banda dels ingressos de quantia, en tot cas menor, aquesta situa-

104. Recull de dades de l'Institut Balear d'Estadística.

ció s'explica per l'accés limitat a les fonts tributàries (bàsicament recàrrecs sobre l'IAE i les taxes). Com a màxim, el Consell d'Eivissa i Formentera s'apropà al 5%.

Finalment, el recurs a l'endeutament fou semblant en els casos de Mallorca i Eivissa i Formentera (8% en el primer cas i 9,6% en el segon) i a Menorca fou més elevat, ja que va assolir la xifra del 12,35% del total d'ingressos.

12.6.3. EL FINANÇAMENT DELS AJUNTAMENTS

La Sindicatura de Comptes ha fet públic un informe, també referit a l'any 2003, que es caracteritza perquè inclou una mostra de 51 ajuntaments que represen-

ten el 76,1% del total, com també el 92,9% de la població (és a dir, 880.073 habitants). Per tant, es tracta d'un informe objectivament representatiu de la situació financera d'aquests ens. (Vegeu el quadre I-108.)

Els ingressos impositius tenen un abast molt important que s'ha de relacionar amb l'ampli ventall de figures d'imposició local que estableix la Llei d'hisendes locals. En conjunt suposen un 38,49% del total de drets reconeguts nets, i a més s'hi han d'afegir les taxes i els preus públics, que suposen un 22,66%. Per tant, en conjunt aquests ingressos propis suposen el 61,15%. Així mateix, les transferències (corrents i de capital) suposen un gens menyspreable 29,42%. El recurs a l'endeutament queda més minvat, amb un 5,41% del total.¹⁰⁵

QUADRE I-108. MOSTRA 51 AJUNTAMENTS. INGRESSOS AGREGATS (MILERS D'EUROS). ANY 2003		
	Ingressos*	(%)
1. Imposts directes	266.845	34,09
2. Imposts indirectes	35.124	4,49
3. Taxes, preus públics i altres	177.381	22,66
4. Transferències corrents	168.746	21,56
5. Ingressos patrimonials	23.266	2,97
Operacions corrents	671.362	85,77
6. Alienació d'inversions	7.487	0,96
7. Transferències de capital	61.544	7,86
Operacions de capital	69.031	8,82
8. Actius financers	1.349	0,17
9. Passius financers	41.030	5,24
Operacions financeres	42.379	5,41
Total pressupost d'ingressos	782.772	100,00

* Drets reconeguts nets.

Font: Sindicatura de Comptes.

105. L'informe de la Sindicatura de Comptes aporta altres informacions interessants, com ara en el cas dels ingressos d'ajuntaments agregats per les tres illes, o dels ingressos segons trams de població. Vegeu l'*Informe agregat dels comptes generals de les entitats locals de l'exercici 2003* de la Sindicatura de Comptes.